

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Проект

ЗАКОН

за изменение и допълнение на Закона за туризма

(Обн., ДВ, бр. 30 от 2013 г.; изм. и доп., бр. 68 и 109 от 2013 г., бр. 40 от 2014 г., бр. 9, 14 и 79 от 2015 г. и бр. 20 и 43 от 2016 г.)

§ 1. Член 116 се изменя така:

„Чл. 116. (1) Лицата, извършващи хотелиерство, са длъжни да водят регистър за настанените туристи със състав на данните, утвърдени от министъра на туризма и публикувани на интернет страницата на Министерството на туризма.

(2) Регистърът по ал. 1 може да се води:

1. чрез централизирана информационна система, поддържана от министъра на туризма, достъпна чрез публично уеб-базирано или друго приложение за онлайн достъп;

2. чрез избрана от лицето, извършващо хотелиерство, информационна система, отговаряща на изискванията на Закона за електронното управление;

3. на хартиен носител по образец, утвърден от министъра на туризма и публикуван на интернет страницата на Министерството на туризма.

(3) За местата за настаняване от клас „А“ регистърът по ал. 1 се води задължително по някой от начините по ал. 2, т. 1 или 2.

(4) За местата за настаняване от клас „Б“, за туристическите хижи, туристическите учебни центрове и туристическите спални, както и за обектите по чл. 112, т. 1 регистърът може да се води по начина по ал. 2, т. 3.

(5) В Единната система за туристическа информация се вписват последователно следните данни от регистрите за настаняване:

1. за български туристи и туристи от Европейския съюз, от държави – страни по Споразумението за Европейското икономическо пространство, както и от Конфедерация Швейцария – брой на настанените туристи, дата на регистрацията и дата на отпътуване;

2. за чуждестранните туристи – граждани на трети държави, извън тези по т. 1 – брой на настанените туристи, идентифициращи данни за лицата съгласно чл. 28, ал. 3 от

Закона за чужденците в Република България, дата на регистрация и дата на отпътуване.

(6) Когато регистърът за настаняване се води:

1. по реда на ал. 2, т. 1 - данните по ал. 5 се отразяват автоматизирано в Единната система за туристическа информация;

2. по реда на ал. 2, т. 2 - лицата, извършващи хотелиерство, осигуряват автоматизиран оперативно съвместим обмен на данни между регистъра и Единната система за туристическа информация; обменът се осъществява по реда на Закона за електронното управление или чрез интерфейси за директна свързаност;

3. по реда на ал. 2, т. 3 - данните се въвеждат в Единната система за туристическа информация ежедневно чрез публично достъпен уеб или друг интерфейс, и сигурна комуникационна сесия за свързаност; когато туристически обекти по ал. 4 се намират в труднодостъпни и/или отдалечени райони, за които липсва комуникационна свързаност, вписването се извършва веднъж седмично; тези райони се определят от министъра на туризма и се публикуват на интернет страницата на Министерството на туризма въз основа на данни от Комисията за регулиране на съобщенията.

(7) Данните по ал. 5 за настанените туристи в Единната система за туристическа информация не са публични. Достъп до тях имат:

1. лицата, извършващи хотелиерство - за данните за настанените от тях лица;

2. съответната община - за данните за броя на настанените лица, тяхното гражданство и броя на реализираните нощувки на територията ѝ;

3. Националната агенция по приходите - за данните за броя на настанените лица, тяхното гражданство и броя на реализираните от тях нощувки на територията на цялата страна;

4. министърът на вътрешните работи - за данните по ал. 5 от местата за настаняване на територията на цялата страна;

5. Националният статистически институт - агрегирани статистически данни, въз основа на наличните данни в Единната система за туристическа информация, в обем, определен със закон.

(8) Лицата по ал. 7, т. 2-5 могат да получават данните в съответния обем от Единната система за туристическа информация по реда на Закона за електронното управление.

(9) Данните от Единната система за туристическа информация могат да се предоставят със заличени лични данни за лица и данни за конкретни места за настаняване в отворен машинночетим формат, за нуждите на повторно използване на

информация от общественния сектор по реда на Закона за достъп до обществена информация.

(10) За броя на реализираните нощувки се дължи туристически данък при условията и по реда на Закона за местните данъци и такси."

§ 2. Наименованието на глава петнадесета се изменя така:

„Глава петнадесета
НАЦИОНАЛЕН ТУРИСТИЧЕСКИ РЕГИСТЪР“

§ 3. Член 165 се изменя така:

„Чл. 165. (1) Министърът на туризма разработва, изгражда и поддържа Националния туристически регистър като единна информационна система.

(2) Министерският съвет приема наредба за Националния туристически регистър по предложение на министъра на туризма.“

§ 4. В член 166, ал. 1 се правят следните изменения и допълнения:

1. В т. 1 буква "д" се изменя така:

„д) електронния адрес на интернет страницата, съответно връзка за достъп към софтуерно приложение, за извършване на дейността по електронен път;“.

2. В т. 3, буква „а“ пред думата „електронната“ се добавя „адрес на“.

3. Създава се т. 10:

„10. Единната система за туристическа информация.“

§ 5. Член 167 се изменя така:

„Чл. 167. (1) Кметовете на общини или оправомощени от тях длъжностни лица са длъжни да водят и да поддържат регистър за всички туристически обекти на територията на общината с издадени временни удостоверения и категоризирани от тях обекти.

(2) Регистрите по ал. 1 са електронни и са интегрирани като неразделна част от Националния туристически регистър. Вписването се извършва чрез последователно въвеждане на изискуемите данни по този закон чрез съответен интерфейс и сигурна комуникационна свързаност.“

§ 6. В член 168 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 след думите „регистрите по чл. 166, ал. 1“ се поставя запетая и се добавя „т. 1-9“.

2. Алинея 3 се изменя така:

„(3) Към заявлението по ал. 2 се прилагат документи, удостоверяващи настъпилата промяна, и документ за платена такса за вписване на настъпили промени в обстоятелствата съгласно тарифата по чл. 69, ал. 3, освен ако таксата не е платена по електронен път. В този случай към заявлението се прави съответно отбелязване.“

§ 7. Член 213 се изменя така:

„Чл. 213. (1) Хотелиер, който не води регистър на настанените туристи по чл. 116, ал. 1, се наказва с глоба в размер 2000 лв., а на едноличните търговци и юридическите лица се налага имуществена санкция в размер 7000 лв.“

(2) Ако регистърът по ал. 1 се води не по указания начин съгласно разпоредбите на чл. 116, лицето, извършващо хотелиерство, се наказва с глоба в размер до 1000 лв., а на едноличните търговци и юридическите лица се налага имуществена санкция в размер до 5000 лв.

(3) Който не осигури или не извършва обмен на данни по реда на чл. 116, ал. 6, т. 2 и 3 в Единната система за туристическа информация, се наказва с глоба в размер 1000 лв., а на едноличните търговци и юридическите лица се налага имуществена санкция в размер 5000 лв.“

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 8. (1) В дванадесетмесечен срок от влизането в сила на този закон министърът на туризма осигурява интерфейси за съответен обмен на данни с Единната система за туристическа информация по реда на чл. 116, ал. 6, т. 2 и 3 и разработва и осигурява ползване на информационната система по чл. 116, ал. 2, т. 1.

(2) До осигуряване на условията за обмен на данни по ал. 1 лицата, извършващи хотелиерство, ежемесечно подават изискуемите данни до съответната община чрез справка-декларация. Образецът на справка-декларация се утвърждава от министъра на туризма и се публикува на интернет страницата на Министерството на туризма.

§ 9. Министърът на туризма осигурява възможност за вписване в Националния туристически регистър по реда на чл. 167, ал. 2 в срок една година от влизането в сила на закона. Дотогава лицата по чл. 167, ал. 1 водят регистър и изпращат изискуемата информация на хартиен носител.

Законът е приет от 43-ото Народно събрание на ..... 2016 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ:**

(Цецка Цачева)

М О Т И В И

към проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за туризма

Важна задача за провеждане на последователна и прозрачна политика в областта на туризма е осигуряването на необходимите нормативни, административни и финансови предпоставки за създаване на достоверна база данни за процесите, тенденциите и динамиката на туристическата дейност.

Важен инструмент в изпълнение на тази задача са предвидените изменения в предложения проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за туризма.

С този законопроект се въвеждат съществени изменения в действащата уредба на Единната система за туристическа информация (ЕСТИ). Реформата обхваща нова нормативна рамка за регулиране на няколко групи обществени отношения.

Досегашният режим предвижда да се водят регистри за настанените туристи от лицата, извършващи хотелиерство, на хартиен носител, като месечно информацията трябва да се изпраща на общините. Този ред не осигурява достатъчна проследимост и отчетност на поднадзорните лица и не дава възможност за адекватно регистриране на чуждестранните туристи, в съответствие с изисквания на чл. 28 от Закона за чужденците в Република България. С развитието на технологиите и изграждането на съвременна електронна Единна система за туристическа информация и предвид наличието на действащ Закон за електронното управление този ред на водене на регистри от задължените лица следва да се промени.

Законопроектът уточнява, че всички лица, извършващи хотелиерство, включително тези, които са започнали производство по категоризация, трябва да водят регистър за настанените туристи със състав на данните, утвърдени от министъра на туризма и публикувани на интернет страницата на Министерството на туризма. Това задължение обвързва лицата, извършващи хотелиерство в места за настаняване, спадащи както към клас „А“, включващ хотели, мотели, апартаментни туристически комплекси, вилни селища, туристически селища и вили, така и към клас „Б“ – семейни хотели, хостели, пансиони, почивни станции, къщи за гости, стаи за гости, апартаменти за гости, бунгала и къмпинги, включително в туристически хижи, туристически информационни центрове, туристически спални, ротели, ботели и флотели.

Въвежда се ново изискване за лицата, извършващи хотелиерство в места за настаняване от клас „А“, да водят регистър чрез централизирана информационна система, поддържана

от министъра на туризма, достъпна чрез публично уеб-базирано или друго приложение за онлайн достъп или чрез избрана от лицето, извършващо хотелиерство, информационна система, отговаряща на изискванията на Закона за електронно управление.

Предвид по-голямата финансова тежест за хотелиерите, упражняващи дейност в обектите от клас „Б“ (в туристическите хижи, туристическите информационни центрове, туристическите спални, ротелите, ботелите и флотелите), е предвидено те да могат да водят регистъра на хартиен носител по образец, утвърден от министъра на туризма.

Съгласно предложените изменения е предвидена улеснена процедура за обмен и обработка на данните от регистрите на настанените лица. Създава се директен канал за връзка между хотелиерите и ЕСТИ, без да е необходимо тази информация да се предава първо на общината и после вторично да се въвежда в ЕСТИ. Информацията от регистрите директно постъпва в централизираната база данни на ЕСТИ, което прави значително по-бърза, евтина и ефективна процедурата по нейното предоставяне, както и намалява риска от грешки и непълноти. На практика данните ще постъпват в ЕСТИ в реално време.

За местата за настаняване от клас „Б“ (туристическите хижи, туристическите информационни центрове, туристическите спални, ротелите, ботелите и флотелите), които не водят регистър в електронна форма, обменът на данни се осъществява чрез ежедневно им вписване в Единната система за туристическа информация посредством публично достъпен уеб или друг интерфейс, чрез сигурна комуникационна сесия за свързаност. За тази цел лицата са облекчени да не въвеждат собствени информационни системи, а ще ползват публично достъпен интерфейс на централизираната система на ЕСТИ за директно вписване в нея. Изключение се предвижда за обектите, намиращи се в труднодостъпни и/или отдалечени райони, и за които липсва комуникационна свързаност, вписването да се извършва веднъж седмично. Тези райони се определят от министъра на туризма и се публикуват на интернет страницата на Министерството на туризма въз основа на данни от Комисията за регулиране на съобщенията.

Законът създава яснота относно информацията в регистрите за настанените туристи, постъпваща в ЕСТИ. Първата група включва данни за български туристи и туристи от Европейския съюз, от държави – страни по Споразумението за Европейското икономическо пространство, както и от Конфедерация Швейцария. Втората категория данни се отнася до другите чуждестранни туристи. По отношение на първата група туристи хотелиерите са длъжни да обменят информация единствено за броя им, датата на регистрация и датата на отпътуване. За втората група се предвижда предоставяне и запазване на данни, включващи както техния брой, така и идентифициращи данни в обем съгласно чл. 28, ал. 3 от Закона за чужденците в Република България. Тези данни са име, дата на раждане, гражданство, номер и серия на документа за самоличност.

Данните за настанените туристи в единния регистър на ЕСТИ не са публични. До тях имат достъп само определени от закона субекти.

Специфичното, което предвижда проектът, е, че тези данни в агрегиран вид (брой настанени лица, брой нощувки) ще бъдат предоставени на Националната агенция по приходите (НАП) за контрол на постъпленията от туристическа дейност. С цел подобър контрол и наблюдение на мобилността на чужденците, пребиваващи на територията на Република България, освен информация за броя на настанените лица, тяхното гражданство и броя на реализираните от тях нощувки, министърът на вътрешните работи ще има достъп и до данните, идентифициращи чуждестранните туристи в цялата страна (без информацията за туристите от Европейския съюз, от държави – страни по Споразумението за Европейското икономическо пространство, както и от Конфедерация Швейцария). Достъпът на общините, НАП и министъра на вътрешните работи е отдалечен, като обхватът на данните е ограничен съобразно установеното в закона за съответната категория лица. При технологична готовност и в условията на оперативна съвместимост може да се осигури автоматизиран достъп като вътрешна електронна административна услуга или чрез пряка свързаност по реда на Закона за електронното управление. Предвижда се осигуряване на достъп до системата и на председателя на Националния статистически институт.

Предвидено е Националният туристически регистър да се разработва, изгражда и поддържа от министъра на туризма. Единната система за туристическа информация е част от Националния туристически регистър (НТР).

Новост в проекта са и предвидените изменения в реда на водене на регистрите на туристическите обекти, категоризирани на територията на съответната община. Според действащия закон, кметовете водят тези регистри, като са длъжни да предоставят информация относно вписванията по този регистър в Министерството на туризма в 30-дневен срок от датата на заповедта за определената категория на туристическия обект. С промените тези регистри стават неразделна част от електронния Национален туристически регистър, като се променя и режимът на воденето им. Всеки кмет ще води и ще има достъп до регистрите за категоризираните обекти от неговия район като неразделна част от Националния туристически регистър. По този начин се улесняват кметовете да водят локални регистри, а режимът ще осигури бърз, ефективен, ефикасен и икономичен режим за централизирано водене на всички регистри за категоризираните обекти в електронна форма.

Проектът на Закон за изменение и допълнение на Закона за туризма прави още една крачка напред в интегрирането на новите технологии в администрацията. Въвежда се възможност таксата за промяна на вписани обстоятелства в НТР да се плаща и по електронен път.

При неизпълнение на задълженията, свързани с регистрите за настанените туристи, са предвидени административни наказания. Предвиденият размер на санкциите цели да има превантивен и възпиращ ефект върху задължените лица с оглед необходимостта да бъде защитен общественят интерес, да се засилят мерките за сигурност и да се подпомогне борбата с тероризма.

В заключение, обсъжданата реформа ще допринесе за по-ефикасната и бърза обработка на туристическа информация. Автоматизираният обмен на данни в средата на Единната система за туристическа информация не само ще улесни хотелиерите, но и ще осигури незабавен достъп на заинтересованите институции до търсената от тях актуална туристическа информация. Създаването на предпоставки за по-добър контрол от страна на Министерството на вътрешните работи върху адресната регистрация на чуждестранните граждани в България ще засили мерките за сигурност и ще укрепи доверието на гражданите в институциите. Предвидените изменения в този смисъл са насочени към изпълнение на целите на приетите от Министерския съвет Стратегия за противодействие на радикализацията и тероризма (2015–2020 г.) и План за изпълнение на Стратегията за противодействие на радикализацията и тероризма (2015–2020 г.) и кореспондират пряко с предвидените мерки, свързани със създаването на ефикасна правнонормативна рамка за превенция и противодействие на евентуални заплахи към обществения ред и сигурност, а също така и с подобряването на организацията и дейността на специализираните структури, като същевременно всички данни ще бъдат обработвани съобразно изискванията на Закона за защита на личните данни и на действащото европейско законодателство.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(Бойко Борисов)

